

Předkládaná diplomová práce je zaměřena na obraz krize v dospívání, tedy na pojetí pojmu krize samotnými dospívajícími a na jejich vlastní zkušenosti s krizí. Na základě provedené empirické sondy jsem došla k závěrům, které podrobně popisují v diskusi závěrů (viz výše). Tento prostor tedy využiji spíše k jakémusi ohlédnutí a vyzdvižení klíčových momentů ze závěrů empirické sondy.

Při vysvětlování pojmu krize se dospívající opírají o své vlastní zkušenosti a tendují k větší konkretizaci pojmu (v porovnání s odborníky). Pokud se snaží o zobecnění, vycházejí opět z toho, co sami zažili nebo co znají ze svého okolí (rodina, škola, média).

V obecném pojetí krize vyznívají jako klíčové vztahové problémy, o kterých se respondenti zmiňovali jak při vysvětlování pojmu krize, tak i u příkladů své vlastní krize, či jejich příčin.

Jak se ukázalo, kromě tří respondentů, kteří hovořili o krizi v obecné rovině, zažili nějakou krizi všichni respondenti. Navíc je během toho provázely podobné pocity. Tato empirická sonda tedy prokázala to, co se objevuje i v odborné literatuře, že krize je čistě subjektivní prožitek a krizí je tedy vždy to, co za krizi jedinec považuje.

Dalším zajímavým závěrem je to, že respondenti vnímají krizi jako něco vážného či nepříjemného, co může mít dlouhý průběh a nelehké řešení. Jako příklady uváděli situace spojené s vážnou změnou nebo ztrátou (např. vážné problémy v rodině, rozpad rodiny, nemoc).

U těchto respondentů se nepotvrdilo, že by se ve svých krizích setkávali s problémy specifickými pro období dospívání, jak o tom píše někteří odborníci.

Pomoc někoho blízkého (zejména z rodiny, ale i kamarádů) se u respondentů ukázala být velmi významným prvkem při vyrovnávání se s krizí.